

Uchwała nr 53/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 26 czerwca 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Złotoryi nr 0007.II.15.2024 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 i 721), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Miejskiej w Złotoryi nr 0007.II.15.2024 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków — z powodu istotnego naruszenia art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 702) oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Złotoryi nr 0007.II.15.2024 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 28 maja 2024 roku.

W badanej uchwale zawarto m.in. następującą regulację:

„§ 9. 1. Na każdym etapie udzielania dotacji Gmina Miejska Złotoryja ma prawo badać udzieloną pomoc pod kątem wystąpienia pomocy publicznej.

2. W przypadku dofinansowania stanowiącego pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu UE, pomoc taka może być udzielana jako:

- 1) pomoc de minimis na warunkach określonych w szczególności w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy de minimis (Dz.Urz. UE: 352 z 24.12.2013 r., str. 1 z późn. zm.),
- 2) pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.Urz. UE: 187 z 26.06.2014 r. str. 1 z późn. zm.) zgodnie z warunkami, o których mowa w art. 53 tego rozporządzenia”.

Oceniając zgodność z prawem badanej uchwały, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdziło, że:

I. Z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 702), zwanej dalej ustawą, wynika, że projekty programów pomocowych, w tym przewidujących udzielanie pomocy w ramach wyłączeń grupowych, oraz pomocy indywidualnej, a także pomocy indywidualnej na restrukturyzację, wymagają uzyskania opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie — ministra właściwego do spraw rolnictwa.

W toku postępowania nadzorczego Izbie przedłożono pismo Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 12 kwietnia 2024 r. (znak DMP-1.530.830.2024), w którym wskazano, że w przypadku programu pomocowego przewidującego udzielenie pomocy w ramach wyłączeń grupowych wymagane jest zawarcie w nim warunków zgodnych z art. 53 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz uzyskanie opinii Prezesa Urzędu na podstawie art. 12 ustawy o pomocy publicznej. Wniosek o wydanie opinii powinien być przygotowany zgodnie z art. 13 ustawy. W przypadku jednak gdyby w ramach programu pomocowego miała być udzielana jedynie pomoc de minimis, przepis projektu uchwały odnoszący się do pomocy w ramach wyłączeń grupowych należy usunąć.

Wraz z badaną uchwałą Izbie nie przedłożono opinii, o której mowa w art. 12 ustawy.

W toku postępowania nadzorczego Burmistrz Miasta Złotoryja pismem z dnia 21 czerwca 2024 r. znak WFZ.7011.1.2024 poinformował, że Gmina uzyskała jedynie stanowisko Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów znak DMP-1.530.830.2024. W uchwale dokonano korekty zgodnie ze stanowiskiem UOKiK, zaś wskazany przepis § 9 ust. 2 pkt 2 uchwały pozostał w projekcie uchwały omyłkowo i stanowi techniczny błąd. Charakter pomocy publicznej udzielanej w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków nie stanowi wyłączenia blokowego.

W ocenie Kolegium Izby powyższe oznacza, że przy podejmowaniu badanej uchwały nie zostały spełnione wymagania wynikające z art. 12 ust. 1 ustawy. Jej podjęcie nie zostało bowiem poprzedzone uzyskaniem opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o projekcie tej uchwały. Nieuzyskanie ww. opinii przed podjęciem uchwały spowodowało, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem powołanego art. 12 ust. 1 ustawy. Stanowi to naruszenie procedury podejmowania uchwały, co zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych należy zaliczyć do istotnych naruszeń, skutkujących nieważnością uchwały (wyrok NSA z dnia 17 lutego 2016 r. sygn. akt II FSK 3595/13).

II. Udzielanie pomocy de minimis w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2030 r. reguluje rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023). Zastąpiło ono rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.Urz. UE L 352 z 24.12.2013, ze zm.).

Stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.) dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Realizując kompetencję prawodawczą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym. Zgodność z prawem aktu wydawanego na podstawie tego upoważnienia polega natomiast na pełnym zrealizowaniu tego upoważnienia, bez możliwości wybiórczego, dowolnego czy też częściowego stosowania przepisu.

Zasady udzielenia dotacji powinny zatem zostać określone w sposób kompleksowy, a jednocześnie taki, który umożliwi udzielenie dotacji w zgodzie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Wskazanie w § 9 ust. 2 pkt 1 uchwały, że udzielenie pomocy de minimis nastąpi na warunkach określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108, tj. na warunkach określonych w akcie, który już nie obowiązuje, z pominięciem warunków określonych w obowiązującym rozporządzeniu Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r., nie zapewnia realizacji tej reguły.

Kolegium Izby zwraca jednocześnie uwagę, że na konieczność bezpośredniego odwołania się w uchwale do rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. wskazano w powołanym piśmie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 12 kwietnia 2024 r. (znak DMP-1.530.830.2024).

Niezależnie od powyższego, Kolegium Izby wskazuje, że:

- przy podejmowaniu uchwały nie uwzględniono także zastrzeżenia ujętego w pkt 2 powołanego pisma Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 12 kwietnia 2024 r. (znak DMP-1.530.830.2024); stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy projekt programu pomocowego przewidujący udzielenie pomocy de minimis podlega wyłącznie zgłoszeniu Prezesowi Urzędu, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy;

- w § 3 ust. 2 lit. c oraz § 5 ust. 4 uchwały są nieprecyzyjne — zawarto w nich następujące zapisy: „kwotę dotacji do przekazania w roku budżetowym lub następnym rokiem”, „Kwota środków pochodzących z Gminy Miejskiej Złotoryja nie może być wyższa od maksymalnej deklarowanej kwoty wskazanej w i zatwierdzonym [...] wniosku o dofinansowanie”; z § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283) wynika, że przepisy aktów prawa miejscowego redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy;
- zawarty w § 12 uchwały zapis „Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Wojewody, wchodzi w życie 14 dni po jej ogłoszeniu” nie odpowiada wymoganiom wynikającym z art. 4 ust. 1 oraz art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2020 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461), z którego wynika, że akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w wojewódzkich dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Złotoryi przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus